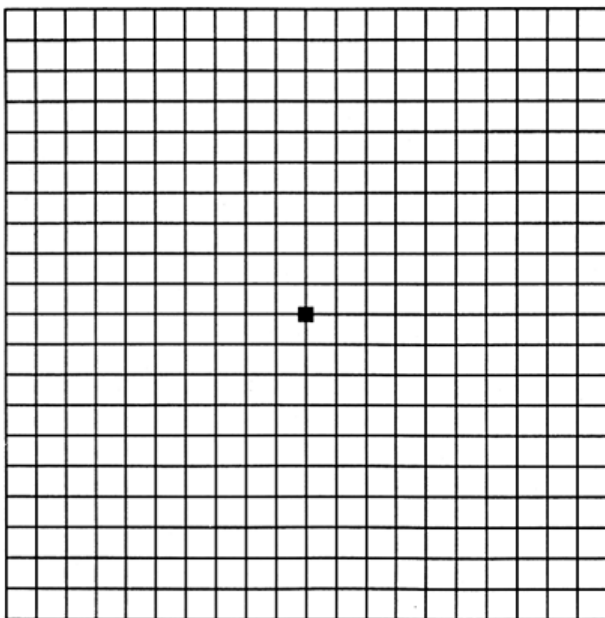

AMSLEROVA MREŽA ZA SAMOSTALNO TESTIRANJE

1. Gledati tablicu na dnevnom svjetlu sa naočalama ili kontaktnim lećama, ukoliko ih nosite.
2. Stavite tablicu na udaljenos od 30-40 cm od oka.
3. Prekrijte jedno oko dlanom ruke.
4. Fiksirajte drugim okom crnu tačku u sredini tablice.
5. Sve crte trebaju biti ravne, ukoliko nisu javite se na pregled kod oftalmologa.
6. Ponovite isto sa drugim okom.

JU Opća bolnica
„Prim.dr. Abdulah Nakaš“
Kranjčevićeva 12
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Telefonska centrala
+387 33 285-100

Fax
+387 33 285-370

Web adresa
www.obs.ba

e-mail
info@obs.ba

KABINET ZA OFTALMOLOGIJU

Radno vrijeme

Svaki radni dan
od 8,30 do 14,00 sati
samo za pacijente koji su prethodno naručeni i sa
uputnicom

Četvrtkom
od 8,30 do 13,00 sati
samo operisani pacijenti (po dogovoru)

Informacije tel. 033 285-159 od 13,00 do 14,00 sati

Odsjek za oftalmologiju

SENILNA DEGENERACIJA ŽUTE MRLJE Informacije za pacijente

Pripremio
Dr. Darko Ler

Obrada
Odjeljenje za bibliotečku, informacionu
i edukacionu djelatnost

ŠTA JE MAKULA ILI ŽUTA MRLJA?

Makula ili žuta mrlja je dio mrežnjače* zadužena za centralni vid i razlikovanje detalja. Gust raspored receptora u makuli omogućuje oštrinu vida, zapažanje detalja i raspoznavanje likova, čitanje, pisanje, prepoznavanje boja...

ŠTA JE TO SENILNA DEGENERACIJA ŽUTE MRLJE?

Senilna degeneracija žute mrlje javlja se kao posljedica degenerativnih promjena uzrokovanih starenjem. U zapadnim zemljama senilna makularna degeneracija je najučestaliji uzrok legalne sljepoće. Legalna sljepoća je stanje kada osoba ima ne više od 10% vida, odnosno kada je vidno polje suženo na 20° ili manje. To znači da osoba nije potpuno slijepa jer ima očuvan periferni vid, ali u centralnom dijelu vida je prisutna mrlja koja ne nestaje sa pokretanjem oka.

Postoji više faktora koji se dovode u vezu sa nastankom ove bolesti, ali tačan mehanizam nije potpuno jasan. Među faktore rizika ubrajaju se: životna dob, nasljedni faktori, povišen krvni pritisak, povišene masnoće u krvi, pušenje itd.

SIMPTOMI

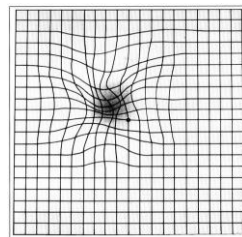
Glavni simptomi su:

- Zamućen vid – postepen ili iznenadan gubitak centralnog vida, ovisno o formi oboljenja
- Centralni skotom (sjena ili područje sa nedostatkom vida)
- Problem pri razlikovanju boja
- Smanjen kontrastni senzibilitet
- Iskrivljen vid (metamorfopsija)

* Mrežnjača je zadnji dio oka koji upija i pretvara svjetlo u nervne impulse koji putuju do mozga, gde se vrši analiza i stvara svijest o posmatranom predmetu, odnosno dobijamo sliku posmatranog predmeta.

Slika 1. Centralni skotom - područje smanjenja ili gubitka oštrine vida, koje je okruženo poljem normalnog ili relativno dobro očuvanog vida.

Slika 2. Amslerova mreža viđena bolesnim okom

Iako zahvata oba oka, oštećenje obično nije simetrično, pa se „boljim“ okom kompenzira pad vida i pacijentima obično treba dugo vremena da se primjete prve promjene. Kako promjene u žutoj mrlji ne bole i u početku vode ka diskretnim promjenama koje se kompenzuju binokularnim vidom, preporučuje se provoditi redovne oftalmološke preglede ili se kontrolisati sami uz pomoć šeme sa kvadratićima, tzv. Amslerove rešetke (*pogledati test u upustva na poledini*).

OBLICI OBOLJENJA

Dva su glavna oblika ove bolesti: suha i vlažna degeneracija.

Suhi oblik je znatno češći i njegove karakteristične promjene su tzv. druze i gubitak (atrofija) pigmentnih ćelija mrežnice. Druze su sitne žućkaste nakupine ispod pigmentnih ćelija mrežnice zbog kojih dolazi do propadanja pigmentnih ćelija. Ukoliko su oštećene pigmentne ćelije, dolazi i do postupnog propadanja fotoreceptora s posljedičnim gubitkom centralnog vida.

Slika 3. Suhi oblik

Vlažni (eksudativni) oblik može se naći kod 10% oboljelih. Ovaj oblik karakteriziran je stvaranjem novih krvnih žila i bujanjem vezivnog tkiva u obliku membrana. Patološke, novostvorene krvne žile vrlo su nježne, te lako pucaju zbog čega dolazi do krvarenja s posljedičnim oštećenjem okolnog tkiva, što u krajnjem stadiju pravi ožiljak u makuli.

Kod osoba sa suhim oblikom makularne degeneracije oštećenje vida je postupno i blaže, dok u osoba s vlažnim oblikom pad vida može nastupiti naglo i značajno smanjiti centralni vid.

Slika 4. Vlažni oblik

LIJEČENJE

Osnovni cilj liječenja je prevencija daljeg gubitka vida. Nema specifične terapije u slučaju suhe degeneracije makule. Preporučuju se vitaminski preparati, izbjegavanje pušenja i zaštita od jake svjetlosti radi usporavanja daljeg napretka oboljenja. Pomagala kao što su lupe i teleskopske naočale mogu biti od pomoći.

Kod vlažnog oblika degeneracije makule, u ovisnosti od mjesta i veličine promjena, moguće je primijeniti lasersku fotokoagulaciju, fotodinamsku terapiju ili direktno u oko davati lijekove koji sprječavaju dalji rast krvnih žila.